

የእጅ አዙር ቅኝ አገዛዝና ኢትዮጵያ

አፍሪቃን፣ ላቲን አሜሪካንና እስያን ተቆጣጥሮ የቆየው የቅኝ አገዛዝ፣ በርካታ የሰው ህይወትና ንብረት ያወደመው የሁለተኛው የዓለም ጦርነት ከተገባደደ በኋላ፣ በዓለም ላይ የተለያዩ ግንኙነቶችና ለውጦች ተከሰቱ። በሶቭየትና በአሜሪካ የሚመራ ሁለት ካምፕ ተፈጠረ። ይህም የቀዝቃዛው ጦርነት ዘመን በሚል ታውቆ እስከ 1980-ዎቹ (እኣአ) መጨረሻ ድረስ ዘልቆ ታሪክ ሆኖ ለማለፍ በቃ። ኢትዮጵያ አባል ሆና የቆየችበት ሊግ አፍ ኔሽንስ ተብሎ ይታወቅ የነበረው ተቋም ፈርሶ የዓለም መንግሥታት ድርጅት በተባለውና እስከዛሬም በቀጠለው ተቋም ተተካ። ይህ ተቋም በውስጡ የሴኩራቲ ካውንስል የተባለ አካል ፈጥሮ በጦርነቱ አቸናፊ ሆነው የወጡት ሃገሮች (የኒክሮላር ኃይላቸውንም ግምት ውስጥ ባስገባ) ማለትም አሜሪካ፣ ሶቭየት ህብረት (የዛሬዋ ሩሲያ)፣ ቻይና፣ አንግሊዝና ፈረንሳይ ቋሚ አባላት እንዲሁም ኡድርጎ ሰየሙ። ጦርነቱ ያስከተለው የኢንዱስትሪ ውድመትና ሌሎች የዓለም አቀፍ የንግድና የመሳሰሉት እንቅስቃሴዎችም ከፋኛ ደቀው ነበርና በቅኝ ግዛትነት ተቀፍድደው ለቆዩ አገሮች ነፃነታቸውን ይጎናፀፉ ዘንድ መልካም አጋጣሚ ተፈጠረላቸው። ቅኝ ገዢዎች እንደቀድሞው የመበዝበዝና ትርፍ የማጋበስ ተግባራቸውም እዚህ ዘመን ላይ እንዲያከትም ሆነ።

ይህ ከስተት የቀድሞ ቅኝ ገዢዎችን እንቅልፍ የሚነሳ ሆኖ ብቅ አለ። ብዝበዛና ትርፍ ማግበስበሱን እንደቀድሞው ማስቀጠሉ የማይቻል እንደሆነ ግንዛቤ ላይ የተደረሰ ቢሆንም ሌሎች የተለያዩ ዘዴዎችን ነድፎ ግን ይህንኑ ብዝበዛና ትርፍ የማግበስበሱን እንቅስቃሴ ማስቀጠል እንደሚቻል ድምዳሜ ላይም ተደርሷል። በዚህ ዘመን የተመሰረተው የተባበሩት መንግሥታት ድርጅት ጦርነቱ ያስከተለውን የኤኮኖሚ የፖለቲካና የማህበራዊ ቀውስ ለመቋቋም በተለይም የዓለም አቀፍ ንግድንና የገንዘብ ልውውጥን በአስችኳይ መልክ ለማስያዝ ይረዳ ዘንድ ዋና መሥሪያ ቤቱን በዋሽንግተን ዲሲ ያደረገውን የዓለም አቀፍ የገንዘብ ምንጭ፣ የዓለም አቀፍ የገንዘብ ድርጅት (አይ ኤም ኤፍ)-ን ያቋቁማል። ይህ ተቋም አላማዎቹ ናቸው ብሎ ያሰፈራቸው መርሀ-ግብሮች ማለትም የዓለም አቀፍ የገንዘብ እርዳታ ትብብርን፣ ዓለም አቀፍ ንግድን፣ ከፍተኛ የሥራ መስክ መፍጠርን፣ የገንዘብ ምንዛሬ ልውውጥ የተረጋጋ እንዲሆን መቆጣጠርን፣ ያልተቋረጠ የኤኮኖሚ እድገት እንዲኖርና አባል አገሮች የፋይናንስ ችግር በገጠማቸው ወቅት እንደገና እንዲቋቋሙ ለማድረግ የሚረዳቸውን አቅርቦት ማዘጋጀትን የመሳሰሉ ይገኙባቸዋል። ከላይ እንደተገለፀው በሴኩራቲ ካውንስል ውስጥ በቋሚነት አባል ሆነው የተሰየሙት አገሮች አውሮጵያውያኖቹ ቅኝ ገዢዎች የነበሩ ናቸው። በዚያም ዘመን ቢሆን በተለይም በጦርነቱ ወቅት ከመጀመሪያው ጀምሮ

ተሳትፎ ያልነበራቸውና ወደ መጨረሻው ላይ የተካፈሉት እንደ አሜሪካ ያሉቱ፤ የፋይናንስና የኤኮኖሚ አቅማቸው ጎላ ያለ ስለነበር የተቋሙን ሥራ ለማካሄድ የሚያስፈልገውን ወጪ አብላጫውን የሚያዋጡ በመሆናቸው በማናቸውም የድርጅቱ እንቅስቃሴዎች ላይ ጫና የማድረግ አቅሙ ያይም ሆነ ዛሬ አላቸው። እነሆ የተባበሩት መንግሥታት ድርጅት ከተመሰረተበት ወቅት አንስቶ በዓለም ውስጥ ያለውን የእድገት አለመመጣጠን፣ ድህነትን ለማስወገድ፣ ...ወዘተ የሚሉ ስብሰባዎችንና ውሳኔዎችን እያደረገ ቢቆይም በዓለማችን ላይ ጎልቶ የሚታየው ግን ሃብታሞቹ አገሮች ይበልጥ እየከበሩ ታዳጊ አገሮች የተባሉቱ ደግሞ ይበልጥ እየደኸዩ መሄዳቸውን ነው። ይህ ደግሞ የሚያሳየው፤ የአዲሱ ወይም የእጅ አዙር ቅኝ አገዛዝ የቀድሞውን ቅኝ አገዛዝ ቁጥጥር፣ ብዝበዛውንና ትርፍ ማጋበሱን በሌላ ዘዴና መንገድ አስከብሮና አስቀጥሎ እንዳለ ያለ መሆኑን ነው።

ኢትዮጵያ በቀደሙት ጀግኖችና አርበኞች ልጆቿ ከባድ መስዋዕትነት፣ በተደጋጋሚ የተቃጣጣትን የቅኝ አገዛዝ ጥቃት ድባቅ መትታ ነፃነቷንና ህልውናዋን ያስከበረች ጥቁር አፍሪካዊት አገር መሆኗን ወዳጆቿም ጠላቶቿም የተቀበሉትና በታሪክም ተገቢውን ቦታ ይዞ ተከብሮ የተመዘገበ ሐቅ ነው። ይህ የቀደሙት አያት ቅድማያት ወገኖቻችን የአርበኝነት ገድል ያስመዘገበው ታላቅ ድል፣ በዚያን ጊዜው ለዓለም የነበረው አስተጋብሮና እንደምታው እጅግ ከፍ ያለ እንደነበር የአገራችንም ሆኑ የውጭ ሃገር የታሪክ ፀሃፊዎች በተደጋጋሚ ዘግበውታል። በተለይም በአፄ ምኒልክ መሪነት በነቁስ ከዳር አስከዳር ኢትዮጵያውያን በአንድ ላይ ተምመው አድዋ ላይ የጣልያንን ፋሽስታዊ እብሪት የማስተንፈሳቸው ዜና ሲስተጋባ፣ በቅኝ ግዛት ሥር ወድቆ ማንነቱ ለተረገጠውና ነፃነቱ ለተገፈፈው አፍሪካዊ፣ በዓለም ተሰራጭቶ ለሚኖረው ጥቁር ህዝብና ሌሎች ጭቁን ህዝቦች ታላቅ የምሥራች ሆኖ ነበር። ባንጻሩ ደግሞ ለነጭ ሕዝብ በአጠቃላይ፣ በቅኝ ገዥነት ተሰማርተው ተዘግቦ የማያልቅ ግፍ ሲያደርሱ ለነበሩት ደግሞ ትልቅ ውርደትንና ሃፍረትን አከናኝቦ እንደነበር ታሪክ መዝግቦታል። ይህ የኢትዮጵያውያን የጅግንነት ቀንዲል በዚያን ዘመን ከቅኝ አገዛዝ ሥር ራሳቸውን ነፃ ለማውጣት በየቦታው ትግል ሲያካሂዱ ለነበሩ አፍሪካውያንና ለሌሎች ጭቁን ሕዝቦች ያስተጋባው መልእክት እጅግ ኃይል ነበርና፣ ቅኝ አገዛዝ ማንነቱን ላደበዘዘውና ሰብዕናውን ለገፈፈው ጥቁር ሕዝብ ያበረከተው ልዩ የመንፈስ ብርታትና ተስፋ ወሰን እንደሌለው ብዙ ብዙ የተባለለት ነው። የራስ ኃይልነትን፣ ጥናትን፣ በራስ መተማመን፣ ባንድ ላይ አብሮ መመከትን፤ ከሁሉም በላይ ደግሞ ቅኝ አገዛዝን ፀንተው ከታገሉት ሊያስወግዱት እንደሚችሉ ማስመዘገቡ ብቻ ሳይሆን፣ ኢትዮጵያንም በልዩ አይን እንዲያየዋት አድርጓል፤ በሌላው ወገን በነጩ መንደር ኢትዮጵያን ጥርስ ውስጥ ያስገባ እንደነበርና እስከዛሬም ቁጭቱና ጥላቻው እንዳለ ያለ መሆኑ ያደባባይ ምሥጢር እንደሆነ የሚያከራክር አይደለም ብለን እናስባለን።

እንደሚታወቀው ቅኝ አገዛዝ በዓለማችን ላይ ይፋ ሆኖ ብቅ ያለው በሰው ልጆች የእድገት ታሪክ ሂደት ውስጥ በአስራ ዘጠነኛው ምእተ ዓመት መጨረሻ አካባቢ ላይ የማምረቻ ኃይሎችን በይዘታነት ሙሉ በሙሉ የተቆጣጠሩ የኅብረተሰብ ክፍሎች ብቅ ባሉበትና የአምራቹን ኃይል ጉልበት በርካሽ በመበዝበዝ ትርፍን የማጋበስ እንቅስቃሴን እንደ ዋና ዓላማና ግብ አድርገው በተግባር ማዋል ከጀመሩበት ጊዜ አንስቶ መሆኑን የኅብረተሰብ የእድገት ታሪክ ላይ ሰፊ ጥናት ያካሄዱ ፀሃፊዎች በሰፊውና በጥልቀት ዘርዘረው አቅርበዋል። በዘመኑ በእንዲሁትሪ የበለፀጉ አገሮች በወል ስማቸው አውሮጵያውያን የተባሉቱ እንደ እንግሊዝ፣ ፈረንሳይ፣ ጣልያን፣ ፖርቹጋል፣ ቤልጅግም፣ ...ወዘተ የየአገራቸውን አምራች ኃይላት መበዝበዙ ብቻ የትርፍ ማካበት ቋቋቸውን ሙሉ በሙሉ የሚያረካ ሆኖ ስላላገኙት፤ ይህንን አባዜያቸውን ያስታግሱ ዘንድ የተቀረውን ክፍለ ዓለም

“ማቅናት” በሚል ሥም መቆጣጠሩን ብቸኛ አማራጭ ሆኖ ያገኘታል። በዚህም አፍሪካን፣ ደቡብ አሜሪካንና እስያን በቅኝ ግዛትነት ለመቆጣጠር ተንቀሳቀሱ፤ ኃይላቸውንም ተገን በማድረግ የነዚህን ህዝቦች አገራዊ ነፃነት ገፈው። ብሄራዊ ማንነት ደፍረው። የቅኝ ገዥነትን መዋቅር ለመትከል በቁ። እነሆ ከሁለት መቶ ዓመታት በላይ (በአንዳንድም ከዚያም በላይ) በነዚህ ክፍለ ዓለማት የሚኖሩትን ሕዝቦች ሰብዕናቸውን ብቻ ሳይሆን ጉልበታቸውንና አንጡራ የተፈጥሮ ጥሬ ሃብታቸውን እጅጉን በሚሰቀጥጥና መረን በለቀቀ ዝርፊያ ተሰማርተው ወደየአገሮቻቸው በማጋዝ የኢዱስትሪዎቻቸውን ምርት የማሳደጉን እንቅስቃሴ በሰፊው ተያያዙት። የምርቱንም ውጤት ለዓለም ገበያ በማቅረብ እንዳቀዱት ሁሉ የትርፍ ትርፍ ሲያጋበሱ ቆዩ። አውሮጳውያን ቅኝ ገዢዎች ዋና ስምሪታቸው ትርፍ ማግስበት ነበርና ይህንን ጥቅማቸውን ለማርካት ያመቻቸው ዘንድ በቅኝ ግዛትነት የተቆጣጠሩባቸው አገራት ህዝቦች ላይ የኤኮኖሚ ብዝበዛና የተፈጥሮ ህብት ዘረፋ ብቻ ሳይሆን፣ ሰብእናቸውን፣ ማንነታቸውን፣ ባህላቸውንና ወጋቸውን ሁሉ ቀስ በቀስ በማጥቆር በማጉደፍ፤ በመሸርሸርና ብሎም ደብዛው እንዲጠፋና የቅኝ ገዢዎቹ ባህልና ወግ የበላይነቱን እንዲይዝ ለማድረግ ሳይታከቱ ሠርተዋል። የቅኝ ተገዢዎቹ ሕዝቦች ላይ ልዩ ልዩ የሰለሉ ዘዴዎችን በመጠቀም በመካከላቸው ስምምነትና መቀራረብ እንዳይኖር አድርገዋል። የቅኝ ገዥዎቹ ሰብዕና ብቻ የበላይነትና ተቀባይነት ያለውና የቅኝ ተገዥዎቹ ሕዝቦች ግን ሁልጊዜም ቢሆን በተፈጥሮአቸው አነስተኛና የበታች እንደሆኑ አምነው እራሳቸውን እንዲያዩና እንዲቀበሉም ጭምር ሆነ ተብሎ ጫና ይደረግባቸው እንደነበር ታሪክ መዝግቦታል። ይህ የቅኝ አገዛዝ በተለይ በአፍሪካውያን ላይ ያደረሰው ክፍተኛ በደል እነሆ አፍሪካውያኑ ባደረጉት የነፃነት ተጋድሎ ተቸንፎ በሂደት ከሁሉም አገራት እንዲወገድ ከሆነ ወዲህና አገሮችም ፖለቲካዊ ነፃነታቸውን ካረጋገጡም በኋላ፤ ዛሬም ድረስ በሁሉም መስክ እምርታ አሳይተው ወደፊት እንዳይገሰገሱ ቅኝ አገዛዙ ተከሎ ያለፈው ድርጊት የአንበሳውን ድርሻ የሚይዘው ነው ቢባል የሚያስኬድ ይሆናል።

ለጀግኖች ልጆቹ ምስጋናው ይድረስና፣ ኢትዮጵያ የቅኝ ግዛት ሰለባ ሳትሆን በመቅረቷ የተነሳ በማንነቷ፣ በራሷ የመተማመንና ኩራቷ ላይ እንደሌሎቹ የአፍሪቃ ወንድሞችና አህዎች በደል ሳይደርስባት ቀርቷል። በታሪክ እንደተዘገበው በዓለም ላይ ተንሰራፍቶ የቆየው የቅኝ አገዛዝ መሠረቱ ብዝበዛ ላይ ያተኮረ የኤኮኖሚ እንቅስቃሴ ማካሄድ ነበርና በዓለም ላይ እጅጉን ያልተመጣጠነ የሃብት ክፍፍል እንዲፈጠር አድርጎ ጥቂቶችን የናጠጡ ከበርቴዎች አብዛኛውን የዓለም ሕዝብ ግን በድህነት አረንቋ ውስጥ ጥሎት ሲያማቅቀው እንደኖረ ብዙ የተባለለት ነው። ያም በመሆኑ በቀጥታ በቀንበሩ ሥር ወድቀው በነበሩት ሕዝቦችና በየቅኝ ገዢዎቹ አገራት ውስጥ በሚኖሩት ጉልበት ሻጭ ሠራተኞች ጭምር በተደረገው መራራ ትግል፣ እንዲሁም የዓለም የሥልጣኔ ጎዳና ያስከተላቸው ልዩ ልዩ ለውጦች ታክለውበት፣ በሂደት ቅኝ አገዛዝን እያዳከሙት በመምጣታቸው፣ እንደቀድሞው ሊቀጥል የማይችልበት ሁኔታ ውስጥ እንዲገባ ተገደደ። የሁለተኛው የዓለም ጦርነት ከተገባደደ ከአሥር ዓመታት በኋላ እንዲያከትም ሆነ።

በዚህም በዓለም ላይ በቅኝ ተገዥነት ሥር ወድቀው የቆዩ አገራት በሙሉ አንድ በአንድ ብሔራዊ ነፃነታቸውን ሊጎናፀፉ ችለዋል። ዛሬ በቀድሞው ዓይነት ቅኝ አገዛዝ ቁጥጥር ሥር ያለ አንዳችም አገር የለም። በቅኝ አገዛዝ ሥር የቆዩ አገራት ብሔራዊ ነፃነታቸውን ከተጎናፀፉ እነሆ ወደ60-ዎቹ ዓመታት እየደረሱ ነው። በነዚህ በርካታ ዓመታት በተለይ በኢትዮጵያና በሌሎች የአፍሪቃ አገራት ውስጥ እድገትና ብልፅግና እውን ሆኖ እመርታ ያሳየበትና የሕዝቦች ፖለቲካዊ፣ ኤኮኖሚያዊና ማኅበራዊ ሁኔታ ወደ ተሻለ ደረጃ የገሰገሰበት ሁኔታ ውስጥ ይገኛል ብሎ ለመናገር የሚያስደፍር አልሆነም። ከቶ ለምን?

ማለቱ ተገቢ ጥያቄ ይመስለናል። ስልሳ ዓመትም ቀላል ዘመን አይደለም - ወደ 3-4 ትውልድ መሆኑ ነው። ቀደም ብለን እንዳስተዋልነው። የቅኝ አገዛዝ ዋና ባህሪውና ተልኮው ብዝበዛን መሠረት ያደረገ ትርፍን ማግበስበስ ነው። ይህ እንቅስቃሴውም በአንድ በተወሰነ ክልል ብቻ ሳይገደብ ድንበር ጥሶ የተጓዘና የዓለምን ሰፊ ግዛት ያካተተም ነበር። አገዛዙ ቀድሞ በሚያረገው ሁኔታ ሊቀጥል የማይችልበት ደረጃ ላይ መቃረቡን ሲያሰላና ሲገነዘብ ህልውናውን የግድ በሌላ ዘዴና መንገድ ሊያስቀጥል የሚያስችለውን ንድፈ ሃሳብ ማርቀቅ አስፈለገው። በዚህም ነፃነታቸውን በትግላቸው የተጎናፀፉት አገሮችና የቀድሞ ቅኝ ገዢዎች መካከል የነበረው የኤኮኖሚና ፖለቲካ ትስስር በሌላ መንገድ ይቀጥል ዘንድ የእጅ አዙር ወይም አዲሱ ቅኝ አገዛዝ በሥራ ላይ እንዲውል ተደረገ። ሁኔታውን ቀደም ብለው የተገነዘቡ በተለይም በቅኝ አገዛዝ ሥር ተወልደው ያደጉና የመማርና የማወቅ እድሉ ገጥሟቸው አገራቸውንና ህዝባቸውን አስተባብረው ለነፃነት ተጋድሎ ያበቁ አፍሪቃውያን ወንድሞች ውስጥ አንዱና ታዋቂው የጋናው ተወላጅ ኩዋሜ ኑኩሩማ፤ ይህን ግንኙነት እንዲህ በማለት ገልጾታል

“የእጅ አዙር ቅኝ አገዛዝ ፍሬ ነገሩ በሥሩ ያለን አገር የይስሙላ ነፃነት እንደ አንድ ብሔራዊ ህልውናውን እንዳስከበረ አገር አስመስሎ ማቅረቡ ሲሆን በተጨማሪም ግን እውነታው፤ የሚያረጋግጠው የአገሩ የኤኮኖሚ አወቃቀር፤ አሠራርና የፖለቲካ ፖሊሲ የሚመራው ከውጭ መሆኑን ነው”

ከዚህ ከኑኩሩማ አነጋገር የምንረዳው ቁም ነገር፤ በቅኝ ግዛትነት ሥር ቆይተው ነፃነታቸውን ለመጎናፀፍ በቅተዋል የተባሉት አገሮች አሁንም እጣ ፋንታቸውን እንዳሻቸው የሚዘውሩት እኒሁ የቀድሞ ገዢዎቻቸው፤ በሌላ አነጋገር የዓለምን ኢኮኖሚ በበላይነት የያዙት፤ መሆናቸውን ነው። አዲሱ ወይም የእጅ አዙር ቅኝ አገዛዝ የድንበር ጣሹን ዲታ ብዝበዛና የትርፍ ማጋበስ ጥሙን፤ ልዩ ልዩ ዘዴዎችን ተጠቅሞ የሚያረካበት ንድፈ ሃሳብ ነው የተባለውም በዚሁ የተነሳ እንደሆነ ግልፅ ነው። በመሠረቱ የዚህ እትም አላማ ቀደም ብሎ በታወቁ ታላላቅ ምሁራንና የታሪክ ተመራማሪዎች በሰፊውና በዝርዝር የተገለፀውን የአዲሱ ቅኝ አገዛዝ ምንነት ላይ ያተኮረ እንዳልሆነ አንባብያን እንዲያውቁት እንሻለን። ከላይ ጠቅለል ባለ መልኩ ስለ ጉዳዩ እንድናነሳ የሆነው ዛሬ አገራችንን የሚጠሉና በከፋ ዐይን የሚያዩዋት አገሮችና የእጅ አዙር ቅኝ አገዛዝ ተዋጊዎች፤ በአካባቢው የሚያካሂዱት እንቅስቃሴ ያለውን አንድምታና ብሎም አደጋውን ቀድመን ከወዲሁ ነቅተን ለመከታተል ደረዳን ይሆናል ከሚል የቀረበ ነው።

ኢትዮጵያ የቅኝ አገዛዝን ድባቅ መትታ ነፃነቷንና ብሔራዊ ህልውናዋን ያስከበረች ሀገር ብትሆንም እንደ የዓለም ኅብረተ ሰብ አካል ናትና፤ የዓለምን የፋይናንስና የገንዘብ አቅምን ለመቆጣጠር ከተነሳው እንቅስቃሴ ማምለጥ ችላለች ብሎ ለመናገር እንደማይቻል እሙን ይመስለናል። ቀደም ያለውን ጊዜ እንተወውና በተለይ አሜሪካ በህዝባችን ላይ ወያኔን እንዲቆናጠጥ ካደረገች ወዲህ፤ ባለፉት ሃያ ስድስት ዓመታት በልዩ ልዩ ግንኙነት አማካኝነት የእጅ አዙር ቅኝ አገዛዝ ሕዝባችንን እየጎዳ እንዳለ እንደ አዲስ የሚነገር ጉዳይ አይመስለንም። በጥቅሉ ግን ዛሬ አገሪቱ ለውጭ ኃይላት በሰፊው ወለል ብላ የተከፈተች በመሆኗ ለብዝበዛና ለትርፍ ማግበስበስ ከመጋለጧ ባሻገር ለማህበራዊ ቀውስና ለውጭ ኃይላት ርካሽ ባህል መፈንጫ ሆና ያለች አገር ሆናለች። ዛሬ በአፍሪቃ ቀንድና በቀይ ባህር ሰላጤ ዙሪያ፤ በአሜሪካ ኢንፎርሜሽን ለሚመራው ኃይል፤ የአውሮፓውያን የገግድ መስመር እንዳይሰናከልና አሸባሪ ኃይላት የተባሉትን እንቅስቃሴ ለመከላከል ኢትዮጵያ የያዘችው ጄኔራልፊያዊ ክልል ወሳኝነት አለው ተብሎ በመታሰቡ የተነሳ ይህንኑ ጥቅማቸውን ለማስከበር አገልግሎት እየሰጠች

ትገኛለች። እንደሚታወቀው ከሸርማርኬ ጀምሮ ሶማሊያ በአገራቸው አገሮች ውስጥ ሶማሊዎች ሰፍረው የሚገኙበትን ሥፍራ ሁሉ በይገባኛልነት ከተቀረው የሱማሌ ግዛት ጋር ለማጠቃለል በነበራት እቅድ የተነሳ ከኢትዮጵያ ጋር የዚያድ ባሬ መንግሥት እስካከተመ ድረስ በተለያዩ ወቅት ጦርነት ስታደርግ የቆየች መሆኗ የታወቀ ነው። የዚያድ ባሬ መንግሥት ሲፈረስ አገሪቱ መንግሥት አልባ ሆና በተለያዩ የጦር አበጋዞች የእርስ በርስ ጦርነት ውስጥ እንድትታመስ ሆነ። በሂደት ከአረንጓዴ ውስጥ ለመውጣት ተስፋ የተጣለባቸው አንድ ላይ ተባብረው የነበሩ ኃይላትን፤ የአለቃውን የአሜሪካንን ትእዛዝ ለመፈጸም ወያኔ ይህንን የተባበረ ኃይል ወግቶ ከማስወገዱም በተጨማሪ፤ ዘምቶ የነበረው ወታደር ሴቶችን በመድፈሩ ከፋኛ የተባላጩት ዛሬ አል ሸባብ ተብለው የሚታወቁት እንዲፈጠሩ ምክንያት ሆነ። እነሆ ወያኔም ባካባቢው የራሳቸውን ስምሪት ያደረጉ አለቆቹን (የምዕራባውያን አገራትን) ፍላጎት ለማሟላትና የሚያፈሱለትን ንዋይ ለመሰብሰብ ሲል ብቻ በተደጋጋሚ በሰው አገር ጣልቃ ገብቶ መርዷቸው እንኳ እስከ ዛሬ ለቤተሰቦቻቸው ያልተነገረላቸው የኢትዮጵያ ዜግነት ያላቸው ወታደሮች የጥይት ሰለባ ሆነው በየበርሃው የጅብ እራት ሆነው እስኪቀሩ ድረስ ያደረገው/የሚያረገው እንቅስቃሴ ለተባሉት ኃይላት አፍሪካውያንን የማዳከምና የመከፋፈል ተልዕኮ አስፈጻሚ መሆኑ ግልጽ ነው። ይህ የወያኔ ድርጊት በወደፊቱ የኢትዮጵያና የሶማሌ ሕዝቦች መካከል ሊኖር በሚገባው ግንኙነት ላይ ሊያስከትል የሚችለው መዘዝ የጎላ እንደሚሆን ጥርጥር የለውም። ሌላው ትኩረት መሰጠት የሚገባው ጉዳይ፤ ቀድሞም በከፋ ዐይን የሚያየን የአረቡ ክልል በተለይ የተባበሩት የአረብ ኢምፔሪያልና ሳውዲ እንግሊዝ ምሥራቃዊውን የሲውዝ ካናል በ1971 ዓም ሊቃ ከወጣች ከ45 ዓመታት በኋላ ምዕራባዊውን የሰዊዝ ካናልን በቁጥጥር ሥር ለማድረግ ከ1980 እስከ ዛሬ ድረስ እያደረጉት ያለው እንቅስቃሴ ከትትልን የሚሻ ነው።

ኢትዮጵያ የምዕራባዎቹም ሆነ የቻይና ኃይላት መፈንጫ ሆና ትገኛለች። ወያኔን ለማስወገድ የተጀመረው ትግል የዚህን አንደኛው ይዘት በአግባብ ማጤን እንዳለበትም ግልጽ ነው። የአፍሪካ ቀንድና የቀይ ባሕር የአረቦችና ኢራን መራኮቻ መሆኑም ይታያል። ሀገር አድን ትግላችን ይህንንም በዕይታው ማስገባት ይኖርባታል ማለት ነው። በሉዓላዊነት ላይ የተቃጠሉትን አደጋዎች ሁሉ መቋቋም ለመጨመር ትውልድ የማይለገት ግዳጅ ነውና ሁሉም ነቅቶ ለኢትዮጵያ ዘብ መቆሙ፤ የውስጥና የውጭ ጠላቶቿን መታገሉ ብሔራዊ ሀላፊነት ነው።

ኢትዮጵያን ከእጅ አዙር እንጠብቅ!!

ሀገራችን በነፃነት ለዘላለም ትኑር!!